

Vprašanje za ustni odgovor O-00007/2023

za podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

Člen 136 Poslovnika

Samira Rafaela (Renew), **Hilde Vautmans** (Renew), **Attila Ara-Kovács** (S&D), **Javier Nart** (Renew), **Michal Šimečka** (Renew), **Bernard Guetta** (Renew), **Olivier Chastel** (Renew), **Guy Verhofstadt** (Renew), **Urmaz Paet** (Renew), **Marisa Matias** (The Left), **José Gusmão** (The Left), **Salima Yenbou** (Renew), **Assita Kanko** (ECR), **Karen Melchior** (Renew), **Fabio Massimo Castaldo** (NI), **Vlad Gheorghe** (Renew), **Petras Auštrevičius** (Renew), **Dragoș Tudorache** (Renew), **Frédérique Ries** (Renew), **Irène Tolleret** (Renew), **Yana Toom** (Renew), **Jordi Cañas** (Renew), **Kathleen Van Brempt** (S&D), **Charles Goerens** (Renew), **Nicolae Ștefănuță** (Renew), **Karin Karlsbro** (Renew), **Katalin Cseh** (Renew), **Ramona Strugariu** (Renew), **Cindy Franssen** (PPE), **Tom Vandenkendelaere** (PPE), **Tineke Strik** (Verts/ALE), **Jan-Christoph Oetjen** (Renew), **Sara Matthieu** (Verts/ALE), **Malik Azmani** (Renew), **Cornelia Ernst** (The Left), **Pascal Arimont** (PPE)

Zadeva: Poziv k oblikovanju evropske strategije za zoperstavljanje diplomaciji jemanja talcev

Iran in drugi režimi zadržujejo več evropskih državljanov kot talce in jih uporabljajo kot pogajalska sredstva. Ti državljani so samovoljno pridržani na podlagi lažnih obtožb, nekateri pa so bili obsojeni na več let zapora, na več deset udarcev z bičem ali celo na smrt.

Zadnji takšen primer v Iranu je belgijski državljani Olivier Vandecasteele, ki je tako pristal na vse daljšem seznamu zapornikov, na katerem sta tudi francoska državljana Cécile Kohler in Jacques Paris, švedski državljani Ahmadreza Djalali in več deset drugih državljanov EU. Od leta 2010 je iranski režim pridržal vsaj 66 tujih državljanov oziroma iranskih državljanov z dvojnimi državljanstvom¹. Najbolj znan je primer Nazanin Zaghari-Ratcliffe, ki je bila izpuščena šele, ko je vlada Združenega kraljestva plačala več sto milijonov evrov odkupnine².

Evropski parlament je v resoluciji z dne 19. januarja 2023 o protestih in usmrčitvah v Iranu ta pojav odločno obsodil in pozval k takojšnji izpustitvi Vandecasteeleja in drugih pripornikov³.

Države članice same pogosto nimajo dovolj vzvodov za boj proti grozljivim kršitvam pravic državljanov EU, saj so v položaju, ko bi morale za svoje državljane plačati velike vsote denarja ali zanje zamenjati obsojene teroriste⁴.

Zato pozivamo k oblikovanju evropske strategije za zoperstavljanje diplomaciji jemanja talcev ter specializirane delovne skupine, ki bo lahko učinkovito reševala težave državljanov EU, ki jih Iran in drugi režimi zadržujejo kot talce. Iran in druge režime, ki v diplomaciji uporabljajo talce, bo mogoče ustaviti le s sodelovanjem na ravni EU. Naše državljane lahko zaščitimo le s sodelovanjem. Zato sprašujemo:

1. Kaj lahko podpredsednik Komisije/visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko naredi, da bi državljane EU zaščitil pred sovražnimi tujimi režimi?
2. Ali bo podpredsednik Komisije/visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve izvajal usklajeno strategijo za zoperstavljanje diplomaciji jemanja talcev?
3. Ali se podpredsednik Komisije/visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve strinja, da je za odločnejši nastop proti tem režimom potreben usklajen pristop EU?

¹ <https://repository.essex.ac.uk/32304/>.

² <https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2022-03-16/the-bill-for-nazanin-zaghari-ratcliffe-s-freedom-about-530-million>.

³ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0016_SL.html

⁴ <https://www.brusselstimes.com/248574/vub-professor-djalali-might-be-exchanged-for-iranian-terrorist-convicted-in-belgium>.

Vloženo: 27.2.2023

Rok za odgovor: 28.5.2023